

Statens vegvesen

Notat

Til: Sekretariatet for Bymiljøpakken
Fra: Transport vest
Kopi til:

Saksbehandler: Åshild Slåttå Watn
Tlf saksbeh.
Vår dato: 06.02.2020

Endring av bomstasjoner i Bymiljøpakken

På bakgrunn av ordførerforliket 6. november 2019 er Statens vegvesen bedt om å utrede muligheten for følgende:

- Fremdrift snu innkrevingsretning på Bybrua
- Endring av bomringen på Lura
- Endre innkrevingsretning og/eller plassering av bomringen på Tananger

I tillegg ble det i styringsgruppens møte 12. april 2019 vedtatt å flytte bomstasjon E39 Mosvatnet.

Endring av innkrevingsretning på Bybrua

Bomstasjonene krever rett veglinje av en viss lengde for detektering av kjøretøy. Dagens bomstasjon er plassert nær en kurve. Når innkrevingsretningen endres, blir deteksjonssonen liggende i kurve. Det er derfor nødvendig å flytte bomstasjonen 10-12 meter lengre ut på brua.

Den nye plassering krever en helportal; Fagverk vil være raskest å bestille, mens grønn rørportal tar noe lengre tid. Helportal bør velges på grunn av gang-/sykkelveg på begge sider av brua der ny portalplassering foreslås.

Fremdrift

Vegvesenet bestiller jobben hos regionalt bompengeselskap og grunnentreprenør. Forslag til ny løsning drøftes med vegkantutstyrsleverandør (Kapsch), grunnentreprenør (Nordbø Maskin) og Ferde. I og med ny plassering og ny løsning, er det også nødvendig med prosjektering av flyttingen før byggesøknad sendes Stavanger kommune. Det vil være behov for trafikkrestriksjoner på brua i forbindelse med anleggsarbeidet. Når ny bomstasjon er satt opp, er det nødvendig med testing av oppsettet før den kan tas i bruk.

Dette vil bli første bomstasjon som blir satt opp etter at Ferde har fått ansvar for anskaffelse av vegkantutstyret, som kan medføre noe økt tidsbruk, men vi vil anta at ny bomstasjon vil være operativ medio juni 2020.

Kostnader

Ny portal og utstyr, inkludert prosjektering, grunnarbeid og fundament vil ha en kostnad på ca. 1 mill 2020 kroner

Eksisterende portal vil kunne benyttes på en annen lokasjon om det skulle være behov for det.

Behov for ny stortingsproposisjon

Statens vegvesen vurderer at justeringen er innenfor gjeldende proposisjon, og at endringen kan innføres gjennom tillegg til gjeldende takstvedtak.

Endring av bomringen på Lura

Sandnes kommune ønsker å få utredet muligheten for å bedre bompengebelastningen for beboere i Lura bydel ved å gjøre endringer av bomstasjonsstrukturen i bomringen rundt Forus, som vist i vedlagte kartutsnitt (se vedlegg). Foreslått endring består av i alt fire nye bomstasjoner med innkrevingsretning mot næringsområdet vest i bydelen, fjerning av en eksisterende bomstasjon, samt stenging av en vei.

Vegvesenet mener det vil gå greit å fjerne bomstasjon mot nord på fv. 44 Forussletta. Denne kan kanskje gjenbrukes på ny plassering, men portalen er veldig kort.

Når det gjelder ønske om ny bomstasjon på kommunal veg Stokkaveien (ref. Kv28325 hp1 m24) inn til Kvadrat med innkrevingsretning vestover, vil dette kreve at innkjørsel til parkeringsplassen i Gamle Stokkaveien stenges og atkomsten nærmest E39 til parkeringen (Stokkaveien) må benyttes for både Kvadrat og Biltema. I tillegg må rabatten utvides fra rundkjøring for å hindre venstresving når en kommer fra fv. 44. Dette for å få lang nok avstand mellom avkjørsel fra fv. 44 og innkjørsel til parkering for Kvadrat og Biltema i Gamle Stokkavei til å detektere kjøretøyene.

Luramyurveien som er foreslått stengt er vurdert til å være greit.

Ny bomstasjon i Luramyurveien ved bensinstasjon (ref. Kv18530 hp5 m32) med innkrevingsretning i retning mot vest er mulig, men på grunn av kort avstand fra fv. 44 til avkjørsel til bensinstasjon, bør denne avkjørselen flyttes nærmere E39 om mulig.

Ny bomstasjon i Løwenstrasse (innkrevingsretning vestover) kan plasseres uten andre tilpasninger. Det er forutsatt at bomstasjonen skal etableres vest for avkjøring til boligfeltet i Torvmyrå.

Vi oppfatter at bomstasjonen på fv. 44 Forussletta skal etableres nord for avkjøring til boligområdet i Hans og Grete stien. Ny bomstasjon sør for kryss Forussletta – Midtbergmyrå med innkrevingsretning mot nord betinger flytting av bussholdeplass. Dette er trase for Bussveien. Ved bygging av denne vil det være behov for endring av bomstasjonen.

Konsekvenser for trafikk

Beregningene i SVV har utført, gir ikke grunnlag for å si at det blir en vesentlig endring i antall passeringer i Bymiljøpakken med det justerte opplegget.

Vi ser at for dem som allerede er i Forusringen og skal kjøre til IKEA/nordover i Forusringen, kan det bli naturlig å benytte Luramyurveien/Stokkamyurveien og Grenseveien mot Travbanen i justert opplegg. Hvor mye trafikk de nye bomstasjonene vil generere i dette området har vi ikke grunnlag for å si noe om.

Effekt av endring på inntjening

Det justerte opplegget vil ikke påvirke inntjeningen i vesentlig grad.

Kostnader

I og med at dette er nye bomstasjoner som skal opp, må en eventuell anskaffelse legges ut på anbud. Det vi kan si er at en generell kostnad pr ny bomstasjon med innkreving i 1 felt inkl. grunnarbeid, strøm og kommunikasjon ligger på 1 200 000 mill., totalt **4,8 mill. 2020-kr.**

I tillegg kommer drift av bomstasjoner som anslås til 50 000,- pr år pr bomstasjon. 3 nye bomstasjoner vil i perioden fra 2020–2033 utgjøre ca. **2 mill. 2020-kr.**

Kostnader til prosjektering og regulering/byggesøknad kommer også utenom. Hvis man regner en gjennomsnittlig kostnad på 100 000,- per bomstasjon får vi **0,4 mill. 2020-kr.**

Utover selve bomstasjonene må det påregnes kostnader for tilrettelegging av området, for eksempel flytting av avkjørsler og busslomme. Kostnad på dette er vanskelig å anslå, men vi har satt **3 mill. 2020-kr.** totalt.

Oppsummert må det påregnes en kostnad i størrelsesorden **7,5–10 mill. 2020-kr** for å finansiere endringen.

Behov for ny stortingsproposisjon

I gjeldende stortingsproposisjon for Bypakke Nord-Jæren, Prop. 47 S (2016–2017), er det åpnet for at bomstasjonsopplegget kan endres på et senere tidspunkt, forutsatt lokal tilslutning og at endringene ikke svekker økonomien i Bymiljøpakken.

Et justert opplegg som beskrevet over vil ikke medføre økt inntjening som kan dekke kostnaden ved etablering av nye bomstasjoner, og svekker derfor det økonomiske grunnlaget i pakken. Statens vegvesen, Transport vest, vurderer at det derfor vil være behov for en ny stortingsproposisjon for at denne endringen skal kunne finne sted.

Endring av bomstasjoner i Forusringen - Sandnes

Dato: 19.12.2019

Målestokk: 1:7500

Koordinatsystem: UTM 32N

Endre innkrevingsretning eller plassering av bomringen på Tananger

Sola kommune har spilt inn to forslag som kan lette bompengebelastningen for beboerne i Tananger; snu innkrevingsretningen i Tanangerringen eller flytte bomringen i Tananger til å kun omfatte Risavika.

Snu innkrevingsretning

Dette forslaget går ut på at innkrevingsretningen i Tanangerringen snus slik at man betaler ut av ringen og i stedet for inn. På grunn av timesregelen vil Tanangerbuen da kun betale inn i Stavanger- eller Forussonen, men ikke på retur til Tananger.

Endre bomringen til å kun omfatte Risavika

Kommunen ønsker at det blir vurdert flytting av bomstasjonene slik at næringsområdet Risavika, altså begge sider av havna, skal ligge på innsiden av bomringen, og at boligområdene Tananger/Snøde ligger utenfor bomringen. Bakgrunnen for ønsket om å utrede denne muligheten er at Tanangerbuen ikke ser sammenheng med at boligområdene Tananger/Snøde skal være en del av bomringen til Risavika. Kommunen tror en slik endring kan medføre at flere av dem som bor på Tananger/Snøde og jobber i Risavika, vil gå eller sykle. Bombelastningen for næringstrafikken vil bli opprettholdt.

I Prop. 47 S (2016–2017) er det vist til at bomringene er satt opp rundt områder som har, eller vil få et godt alternativ til personbiltransport. For bomringen i Tananger er dette begrunnet med planlagt Bussvei og nytt sykkel- og gangveianlegg.

SVV vurderer følgende om justeringene som er foreslått på Tananger:

Å endre innkrevingsretning vil være mulig uten større inngrep. Utstyret kan gjenbrukes, men må flyttes på portalarmen for å detektere kjøretøy i motsatt kjørefelt.

Å endre bomstasjonsplasseringen vil kreve at bomstasjonene flyttes inn på sideveier til rv. 509 (se vedlegg).

Fra sør blir det da følgende bomstasjoner:

- Ny bomstasjon på Kontinentalveien
- Ny bomstasjon på Risavika Havnering sør
- Ny bomstasjon til Schlumberger
- Ny bomstasjon på Risavika Havnering nord
- Ny bomstasjon i krysset Estervegen/Risavika Havnering

Bomstasjon på rv 509 ved Kontinentalvegen og ved Hafrsfjord bru fjernes/flyttes til ny plassering.

Konsekvenser for trafikk

Snu innkrevingsretning

SVV sine beregninger viser en økning i antall passeringer i (alle) bomsnittene i Bymiljøpakken med 0,13 %. Beregningene viser en nedgang i antall betalende passeringer med -0,38 %.

Det er usikkerhet knyttet til beregningene, men de understøtter antagelsen om at bompengebelastningen blir redusert for flere, noe som fører til litt mer trafikk. Samtidig blir det flere passeringer i pakken under kategorien «timesregel». Effektene virker å være ganske marginale med 0,7 % vekst i snittene i Tanangerringen.

Endre bomringen til å kun omfatte Risavika

Med justert opplegg vil det være betydelig færre passeringer i de foreslåtte bomsnittene enn dagens bomsnitt i Tananger. Antall passeringer i dagens bompengesnitt i Tananger er 13 000 per døgn, mens i justert opplegg vil antall passeringer være 4 000 – 4 500 basert på tellinger fra Sola kommune og antagelser endringer i kjøremønster. Dette er et usikkert anslag.

Effekt av endring for inntjening

Snu innkrevingsretning

Ut ifra den beregnede nedgangen i antall betalende passeringer vil dette gi et inntektstap på 3,5 mill pr år, totalt 42 mill i innkrevingsperioden

Endre bomringen til kun å omfatte Risavika

Ut ifra den beregnede nedgangen i passeringer vil et justert opplegg gi et inntektstap på 39,5 mill per år, ca 475 mill ut innkrevingsperioden.

Kostnader

For å endre bomringen til kun å gjelde Risavika er det behov for 5 bomstasjoner à 1 200 000,- **6 mill. 2020-kr** (forutsatt ingen gjenbruk).

3 ekstra bomstasjoner med kr 50 000 i drift per år: **2 mill. 2020-kr.**

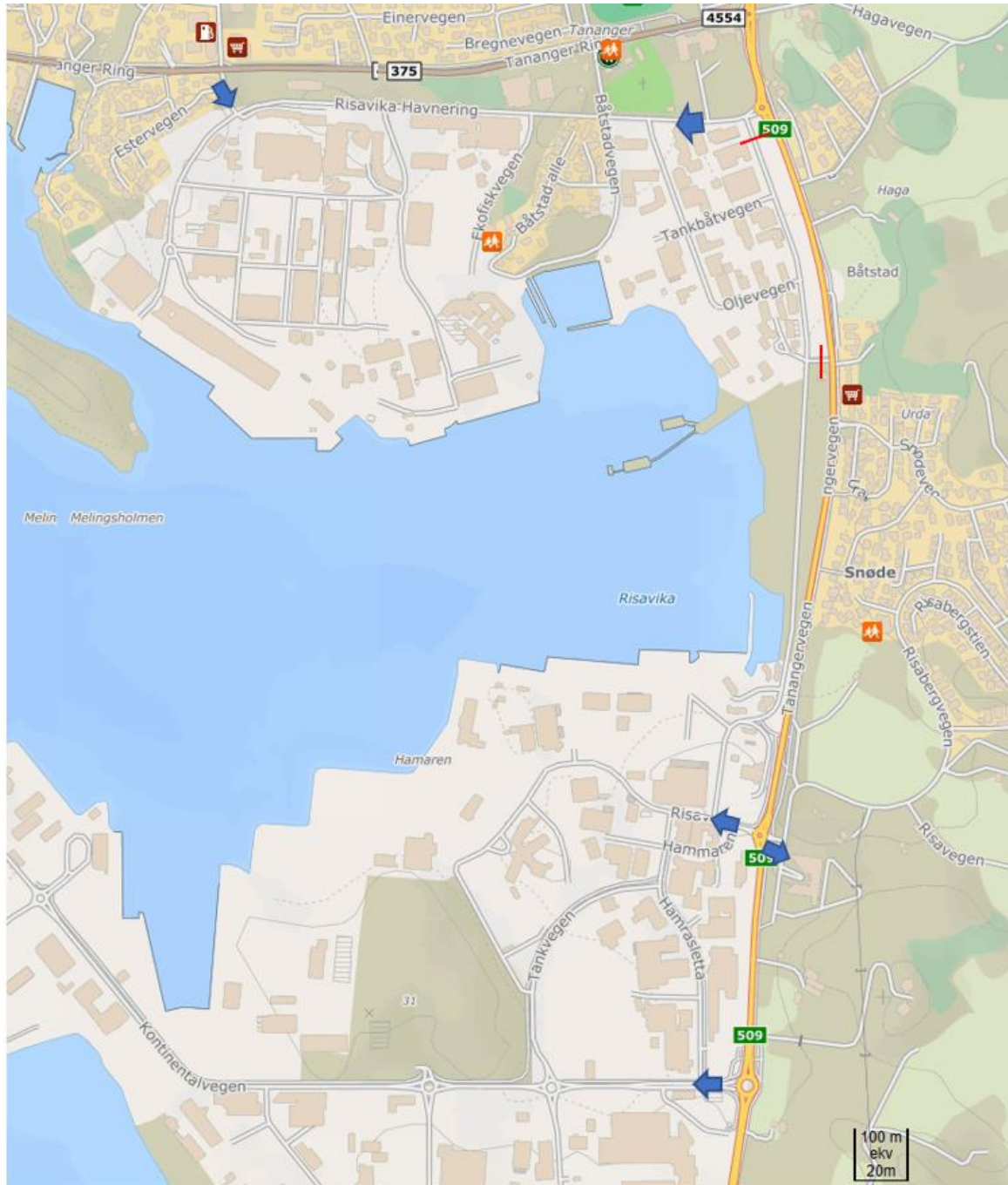
Prosjektering/byggesøknad kr 100 000 per bomstasjon: **0,5 mill. 2020-kr.**

Eventuelt mindre anleggsarbeider for tilrettelegging for bomstasjoner: **1,5 mill. 2020-kr.**

Totalt kommer en endring på **7,5–9 mill. 2020-kr.**

Behov for ny stortingsproposisjon

Både en endring av innkrevingsretning og en endring av bomringen som beskrevet over, vil svekke det økonomiske grunnlaget i pakken. Endringene vil medføre en betydelig mindre inntjening, særlig ved endring av bomringen, i tillegg til kostnadene ved å endre bomringen. Det vil derfor være behov for en ny stortingsproposisjon for at denne endringen skal kunne finne sted.

Finansiering av endringer av bomstasjoner

I forbindelse med utredningen av endret bompenggeopplegg er det også behov for å klargjøre hvordan endringene skal finansieres.

Per i dag er det to bomstasjoner som skal flyttes; bomstasjon nr. 108 E39 Mosvatnet (sak i møte 12.04.19) og bomstasjon nr. 101 fv. 4566 Bybrua. Førstnevnte flyttes på grunn av endring i veganlegget på stedet hvor bomstasjonen står, den andre flyttes på grunn av et ønske om lavere bompengbelastning for et område i Bymiljøpakken.

Endringene som er utredet på Lura og Tananger har begge som begrunnelse ønske om lavere bompengebelastning for områder innenfor Bymiljøpakken.

Styringsgruppen bes avklare finansieringsansvar ved justeringer i bompengeopplegget.

Det er ikke bevilget midler til justeringer i bompengeopplegget i Bymiljøpakken i statsbudsjettet, så Statens vegvesen har derfor ikke midler til å bekoste endringer av bomstasjoner på riksvegnettet.